

quod patet dicitur: si omnino quicquid dicitur: relative ad filium dicitur: ille autem dicitur ad patrem: et ad se: et si ita est: quid dicitur in filio ad se: an ipsa essentia. Sed patris essentia est filius sicut patris virtus: et sapientia: sicut verbum patris: et imago patris: aut si essentia dicitur ad se filius: pater autem non est essentia: sed genitor essentie: non est autem ad seipsum: sed hac ipsa essentia quam genuit: sicut hac ipsa magnitudine magnus quam genuit: et magnitudo dicitur ad se filius: ergo et virtus et sapientia et verbum et imago. Quid autem absurdum est imaginem ad se dici: aut si non id ipsum est imago et verbum quod est virtus et sapientia: si illa relative dicuntur: hec autem ad se non ad aliud incipit non ea sapientia quam genuit: sapiens est pater: quia non potest ipse ad ea relative dici: et illa ad eum relative non dici: omnia enim que relative dicuntur ad invicem dicuntur. Restat itaque: ut etiam essentia filius relative dicatur ad patrem. Ex quo conficitur inopinabilissimum sensus: ut ipsa essentia non sit essentia: vel certe cum dicitur essentia: non essentia sed relatiuum indice est: quod cum dicitur dominus: non essentia indicatur: sed relatiuum quo refertur ad seruum. Cum autem homo dicitur vel aliquid tale: quod ad se non ad aliud dicitur: tunc indicatur essentia: homo ergo cum dominus dicitur: homo essentia est: dominus vero relative dicitur: homo enim ad se dicitur: dominus ad seruum: homo autem versus agitur: si essentia ipsa relative dicitur: essentia ipsa non est essentia. Hoc accedit: quod omnis essentia que relative dicitur: est etiam aliquid excepto relatiuo: sicut homo dominus: homo fructus et equus iumentum: et nummus arra: homo et equus et nummus ad se dicuntur: et sube sunt vel essentie dominus vero et seruus et iumentum et arra: ad aliquid relative dicuntur. Si non esset homo: id est aliqua subiecta: non esset que relative dominus diceretur. Et si non esset equus quedam essentia: non esset quod iumentum relative diceretur. Ita si nummis non esset aliquid substantia: nec arra posset relative dici. Quapropter si et pater non est aliquid ad seipsum: non est omnino qui relative dicatur ad aliquid. Non enim si cur ad aliquid coloratum refertur color eius: nec omnino ad se dicitur color: sed semper alicuius colorati est. Illud autem cuius color est etiam si eoque coloratum dicitur ad coloratum refertur: tamen id quod corpus dicitur ad se dicitur. Nullo modo ita putandum est patrem non dici aliquid ad seipsum: sed quicquid dicitur ad filium dici. Unde deo filium et ad seipsum dici et ad patrem. Cum de magnitudine magna et christus potens: versus ad seipsum: et magnitudo atque virtus magni et potentis patris: que pater magnus et potens est. Non ergo ita: sed versus substantia: et versus substantia. Sicut autem absurdum est dicere candidum non esse candorem: sic absurdum

est dicere sapientem non esse sapientiam. Et sic candor ad seipsum candidus dicitur: ita et sapientia ad seipsum dicitur sapiens. Sed candor corporis non est essentia: quoniam ipsum corpus essentia est: et illa eius qualitas: versus et ab ea dicitur candidum corpus: cui non hoc est esse quod candidum esse. Aliud enim ibi forma et aliud color: et versus non in seipso: sed in aliqua mole. Que moles nec forma nec color est: sed formata et colorata. Sapientia vero et sapient est. Et quoniam quecumque anima participatione sapientie fit sapiens: si rursus desipiat: manet tamen in se sapientia. Nec cum anima fuerit in stulticia: commutata illa mutat: non ita est in eo qui ex ea fit sapiens: quemadmodum candor in corpore quod ex illo candidum est. Cum enim corpus in alium colorem fuerit mutatum: non manebit candor ille: sed omnino esse desinet. Et si et pater qui genuit sapientiam ex ea fit sapiens: neque hoc est illi esse quod sapere: qualitas eius est filius non proles eius: et non ibi erit iam summa simplicitas. Sed absit ut ita sit: quia vere ibi est summe simplex essentia: hoc ergo est ibi esse quod sapere. Et si hoc est ibi esse quod sapere: non illam sapientiam quam genuit sapiens est pater: alioquin non ipse illam: sed illa eum genuit. Quid enim aliud dicimus cum dicimus hoc illi esse esse quod sapere: nisi eo est que sapiens est. Quapropter que causa illi est ut sapiens sit: ipsa illi causa est ut sit: proinde si sapientia quam genuit causa illi est ut sapiens sit: etiam ut sit: ipsa illi causa est. Quod fieri non potest: nisi gignendo eum aut faciendo. Sed neque genitricem neque conditricem patris vel loco modo quisque dixerit sapientiam. Quid enim est insanus. Ergo et pater ipsa sapientia est. Et ita dicitur filius sapientia patris: quomodo dicitur lumen patris: id est ut quemadmodum lumen de lumine: et versus unum lumen: sic intelligatur sapientia de sapientia: et versus una sapientia: ergo et una essentia: quia hoc est ibi esse quod sapere. Quod enim est sapientie sapere: et potentie posse et eternitati eternam esse: iusticie iustam esse: magnitudini magnam esse: hoc est essentie ipsum esse. Et quod in illa simplicitate non est aliud sapere quam esse: eadem ibi sapientia que essentia.

Et que patris et filij essentiam significant non esse relatiua: quia quicquid ad se non ad aliquid dicitur simul ambo sunt.

Capitulum II.

Iter igitur et filius simul una essentia: et una magnitudo: et una veritas: et una sapientia. Sed non pater

Libet

et filius simul ambo unū x̄bū: q̄ non s̄t ambo
vn̄ filii. Sicut em̄ filii ad patrē referunt: nō ad
seipm̄ dicunt: ita et verbū ad eū cui⁹ verbū ē re-
fert cū dicit verbū. Eo quē filii quo verbū
et eo verbū quo filius. Quā igit̄ pater et filius
simul nō vtiq̄ vn̄ filii: p̄s̄ ē: vt pater et filii
simul nō ambo vnū verbū. Et propterea nō
eo verbū quo sapiētia: q̄ verbū nō ad se dī-
citur: s̄ t̄m̄ relatiue ad eū cui⁹ verbū ē: sic filii
ad patrē. Sapiētia v̄o eo quo essentia. Et
ideo q̄: vna essentia: vna sapiētia. Quā ve-
ro et verbū sapiētia est: s̄ nō eo verbū q̄ sapi-
entia. Verbum em̄ relatiue: sapiētia essenti-
aliter intelligit̄: id dicit accipimus cū dicit x̄-
bum: ac si dicit̄ nata sapiētia: vt sit et filius et
imago. Et hec duo cū dicunt̄: id ē nata sapiē-
tia in vno corū eo q̄ nata est et verbū et ima-
go et filii intelligat̄: et in his om̄ib⁹ noib⁹ nō
ostendat̄ essentia: q̄ relatiue dicunt̄. Et in
altero qd̄ ē sapiētia: qm̄ et ad se dicit̄: seip̄a em̄
sapiens ē: etiā essentia demōstret̄: et hoc ei⁹
esse qd̄ s̄pe. Cū pater et filii simul vna sapiē-
tia: quia vna essentia: et sigillatim sapiētia de
sapiētia: sicut essentia de essentia. Quapro-
pter nō q̄: pater nō est filii: et filii nō ē pater:
aut ille ingent̄: ille aut̄ genitus: ideo non
vna eēt̄ia: quia his noib⁹ relatiua eorum
ostendunt̄. Uterq̄ aut̄ simul vna sapiētia
et vna essentia: vbi h̄ ē esse qd̄ s̄pe: nō aut̄ si-
mul vterq̄ verbū aut filius: q̄ nō h̄ ē esse qd̄
verbū: aut filii esse: sicut iā satis ostēdimus
ista relatiue dici.

De sapientia a deo genita vel creata.

Er ergo in scripturis **Ca. III.**
nunq̄ fere de sapientia quicq̄ dicit̄
tur: nisi vt ostendat̄ a deo genita vel
creata: genita sc̄z p̄ quā facta sunt om̄ia: cre-
ata vero vel facta: sicut in hoibus: cū ad eaz
que nō creata et facta: sed genita est cōuertū-
tur et illustrant̄. In ipsis em̄ fit aliqd̄ qd̄ vōce-
tur corū sapiētia: vel illud scripturis p̄nun-
ciat̄ibus aut narrat̄ibus qd̄ verbū caro factū
est et habitauit in nobis: h̄ mō em̄ x̄pus facta
sapiētia est: quia factus est homo. In pro-
pterea nō loquit̄ in illis libris sapiētia: vel
de illa dicit̄ aliqd̄: nisi qd̄ eā de deo natam
ostendat̄: aut factā: q̄: quis sit et pater ip̄e sapiē-
tia: quia illa nobis sapiētia commēdanda
erat et imitanda: cui⁹ imitatione formamur.
Pater em̄ eam dicit vt verbū eius sit: non q̄
modo p̄fert̄ ex ore verbū sonās: aut an̄ p̄nu-
ciationē cogitat̄. Spacijs em̄ t̄pm̄ h̄ cōplet̄:
illud aut̄ et nū ē: et illuminādo dicit nob̄ de se
Mat. j. et de p̄re: qd̄ dicit̄ dū ē hoib⁹. **Jō. q̄** ait: Nemo

nouit filiū nisi pater: et nemo nouit patrē: nisi
filii: et cui voluerit filii reuelare: q̄ p̄ filii re-
uelat pater: id est p̄ x̄bū suū. Si ei hoc verbū
qd̄ nos p̄ferimus t̄pale et transit orū: et seipm̄
ostendit: et illud d̄ q̄ loq̄mur q̄: t̄magis x̄bū dei:
p̄ qd̄ facta sunt oia: qd̄ ita ostendit p̄rem sicut ē
pater. q̄: et ip̄m̄ ita est: et h̄ est qd̄ pater sc̄dm̄
qd̄ sapiā est et essentia: nam sc̄dm̄ qd̄ verbū nō
h̄ ē qd̄ pater. q̄: verbū nō est pater: et x̄bū re-
latiue dicit̄ sicut filius qd̄ vtiq̄ nō pater. Et iō
x̄pus virtus et sapiā dei: q̄: de patre virtute et
sapiētia: etiā ip̄e virtus et sapiā est sicut lumē
dei de patre lumine: et fons vite apud deū pa-
trē: vtiq̄ fontem vite. Quā apud te inq̄t̄ p̄-
pheta: est fons vite: et in lumine tuo videbim⁹
lumē: q̄: sicut pater habet vitā in semetip̄o sic
dedit filio habere vitā in semetip̄o: et erat lu-
men v̄ez qd̄ illuminat om̄em hoīem vententē
in hunc mundū: et lumen h̄ verbū erat apud
deū: sed et deus erat verbū. Deus autē lumē
est: et tenebre in eo non sunt vllē: lumen vero
non corporale sed spiritale. Neq̄ ita spiritale
vt illuminatione factum sit: quemadmodum
dicit̄ apostolis. Vos estis lumen mundi:
sed lumen quod illuminat omnem hominem
ea ip̄a et summa sapiētia deus: vnde nūc agi-
mus. Sapiētia vero filius de sapiētia p̄re:
sicut lumen de lumine: et deus de deo: vt et sin-
gulus pater lumen: et singulus filius lumen: et
singulus pater deus: et singulus filii deus: er-
go et singulus pater sapiā: et singulus filius sa-
piētia. Et sicut vtrūq̄ simul vnū lumē: et vn̄
deus: sic vtrūq̄ vna sapiā. Sed filius fact⁹ est
nob̄ sapiā a deo: et iusticia et scripturatio: q̄: tem-
poraliter nos ad illum cōuertimur: id est ex a-
liquo tempe. vt cum illo maneamus in eter-
nū. Et ip̄e ex quodam tempore x̄bum caro
fact⁹ est: et habitauit in nobis. Propterea igit̄
tur cum p̄nunciatur in scripturis aut narrat̄
aliquid de sapiētia siue dicit̄ ip̄a: siue cū de
illa dicitur: filius nobis potissimū insinuat̄.
Suius imaginis exemplo et nos non disceda-
mus a deo: quia et nos imago dei sumus. Nō
quidem equalis: facta quippe a patre p̄ filium
non nata de patre sicut illa. Et nos quia illu-
minamur lumine: illa vero quia lumen illumi-
nās: et ideo illa sine exemplo nobis exemplū
est. Neq̄ enim imitatur precedentem aliquē
ad patrē a quo nunq̄ est omnino separabi-
lis: quia idipsum est quod ille de quo est. Nos
autem nitentes imitamur manentem: et se-
quimur stantem. Et in ip̄o ambulantes tē-
dimus ad ipsum: quia factus est nobis via
temporalis per humilitatem: Que mansio

Job. i.

Ps. 35.

Job. 5.

Ibid. j.

Job. i.

Mat. 5.

J. Cor. i.

Job. i.